

ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ГЕПАТОПАНКРЕАТИЧНОГО СИНДРОМУ

Улизько С.І., к.вет.н, доцент

Пірожук Н. Я., магістрант

Одеський державний аграрний університет, Одеса, Україна

Анотація: застосування з лікувальною метою гепатопротекторів, ферментів, глюкози з аскорбіновою кислотою, спазмолітиків поступово відновлює функціональний стан печінки і панкреас, позитивно впливає на функцію нирок.

Ключові слова: собака, печінка, панкреас, гепатопротектори, глюкоза, трансферази, альфа-амілаза, креатинін, сечовина.

Постановка проблеми. Дистрофія печінки діагностована у 50,3 % собак службових порід. Однією з її причин є порушення годівлі, зокрема дефіцит енергії та поживних речовин. За багатьох хвороб ураження печінки та підшлункової залози є вторинною патологією. Очевидно, розвивається поліморбідна внутрішня патологія зі своїми особливостями перебігу, тобто патологія одного з органів чи систем супроводжується змінами з боку інших, що мають одночасний перебіг [3].

Для лікування собак з ознаками гепатопанкреатичного синдрому використовували препарати гепатопротекторної, спазмолітичної та ферментативної дії [1–4]. Про ефективність їх застосування літературні дані не однозначні [5].

Виклад основних матеріалів дослідження. Розвиток у службових собак гепатопанкреатичного синдрому, який характеризується: а) змінами клінічного статусу, що проявлялось спотворенням смаку, низькою вгодованістю, проносом, блюванням, болючістю при пальпації епігастро-дуоденальної ділянки; б) змінами лабораторних показників крові, які свідчать про патологію печінки (збільшення вмісту загального білка, білірубіну, активності АСТ, АЛТ, ГГТП); в) збільшенням активності альфа-амілази і глюкози у сироватці крові, що є ознакою патології підшлункової залози.

Окрім того, у частини собак з гепатопанкреатичним синдромом діагностовано креатинінемію, гіперазотемію, гіперхолестеролемію, що свідчить про одночасний розвиток патології нирок (гепатопанкреонефротичний синдром) олігохромемію і гіпохромію.

Для лікування собак з ознаками гепатопанкреатичного синдрому використовували препарати гепатопротекторної, спазмолітичної та ферментативної дії. До схеми комплексної терапії були включені гепатопротектор – карсил, спазмолітик – но-шпа, ферментний препарат – панкреатин. Окрім того, собакам призначали 10%-й розчин глюкози та відвар льону.

Для відновлення функціонального стану печінки собакам призначали карсил – препарат гепатопротекторної дії, діючою речовиною якого є флавоноїд. Карсил нормалізує обмінні процеси в печінці, покращує травлення, є стабілізатором клітинних мембран. Препарат призначали собакам всередину в дозі 0,035 г (1 таблетка) 3 рази на добу (добова доза 0,105 г), курсом 21 день.

Для відновлення функціонального стану панкреасу до схеми лікування собак включали панкреатин. Активна речовина препарату – панкреатичні ферменти: амілаза, ліпаза і протеаза. Панкреатин полегшує перетравлення білків, жирів, вуглеводів, що сприяє кращому їх всмоктуванню у тонкому кишечнику. Окрім того, він стимулює виділення ферментів підшлункової залози, шлунка, тонкого кишечника. Препарат призначали перед годівлею (за 20 хв) всередину 2 рази в день у дозі 0,5 г (добова доза 1,0 г), курсом 21 день.

При гепатопанкреатичному синдромі у собак недоокиснені продукти розпаду білків, жирів, вуглеводів подразнюють слизову оболонку шлунка і кишечника, що, в свою чергу, спричинює спазм гладеньких м'язів шлунково-кишкового тракту.

Для профілактики і лікування больового синдрому, який виникає внаслідок спазму гладеньких м'язів, собакам призначали но-шпу. Препарат знижує тонус гладеньких м'язів

внутрішніх органів, їх рухову активність та помірно розширює кровоносні судини. Но-шпу призначали у дозі 0,04 г (1 таблетка) 3 рази на добу (добова доза 0,12 г) курсом 14 днів.

Для покращення обмінних процесів та посилення антитоксичної функції печінки собакам, хворим на гепатопанкреатичний синдром, призначали гіпертонічний 10 % розчин глюкози, який вводили внутрішньовенно у дозі 20 мл 1 раз у 3 дні курсом 10 ін'єкцій.

Для стимуляції окисно-відновних реакцій собакам, хворим на гепато-панкреатичний синдром, призначали аскорбінову кислоту. Діюча речовина препарату – γ -Лактон 2,3-дегідро- α -гулонова кислота – є сильним антиоксидантом, відновлювачем, який бере активну участь в окисно-відновлювальних реакціях, гемостазі, регулює вуглеводний обмін, зменшує проникність стінок капілярів, підвищує дезінтоксикаційну функцію печінки. 5%-й розчин аскорбінової кислоти призначали собакам внутрішньовенно струйно в дозі 2,0 мл 1 раз у 3 дні, курсом 10 ін'єкцій, разом з глюкозою.

При хворобах печінки і підшлункової залози порушується цілісність слизового шару шлунка і кишечника. Відвар льону володіє обволікаючою, пом'якшувальною та послаблювальною дією, що, в свою чергу, позитивно впливає на процес травлення. Препарат призначали у вигляді слизу (1 частина льону і 30 частин гарячої води) всередину в дозі 50,0 мл 2 рази в день (добова доза 100 мл) курсом 21 день.

Застосування комплексної схеми лікування собак з ознаками гепато-панкреатичного синдрому позитивно вплинуло на загальний стан тварин. Усі дослідні собаки після лікування стали жваві та рухливі. Особливо помітними були успіхи у професійній підготовці собак: вони з бажанням виконували курс дресирувальної роботи. Закріплені за собаками кінологи стверджували і про покращення фізичної підготовки тварин. Комплексна терапія позитивно вплинула на вгодованість тварин. Якщо на початку дослідження нижчу за середню вгодованість діагностували у 35 %, то на кінець дослідження всі тварини мали середню вгодованість. Позитивні зміни виявлені при дослідженні волоссяного і шкірного покриву собак. Після лікування шкіра еластична, волосся гладеньке і блискуче. Виключення становило 2 із 9 (22,2 %) собак, у яких відновлення фізіологічного стану шкіри і волоссяного покриву було частковим.

За пальпації шлунка і кишечника у 3 із 9 (33,3%) собак діагностовано незначне напруження черевної стінки, у решти 20 собак – черевна стінка м'яка, не болюча. Гепато- і спленомегалію виявлено у однієї собаки з ознаками асцитів, в інших змін не встановлено.

Висновок. Отже, на підставі одержаних результатів, можемо сумувати про позитивний вплив застосованої терапії: вони вказують на поступове відновлення функціонального стану печінки та підшлункової залози.

Інформативними критеріями покращення функціонального стану печінки були: тенденція до зниження рівня загального білка у сироватці крові собак (з $79,1 \pm 1,60$ до $75,8 \pm 1,30$ г/л); зменшення вмісту загального білірубину (з $8,4 \pm 0,60$ до $4,3 \pm 0,34$ мкмоль/л); холестеролу (з $7,8 \pm 0,52$ до $6,1 \pm 0,19$ ммоль/л; елімінації у крові собак індикаторних ферментів, зокрема АЛАТ (з $3,06 \pm 0,30$ до $1,5 \pm 0,17$ ммоль/л·год); АсАТ (з $2,65 \pm 0,25$ до $1,42 \pm 0,10$ ммоль/л·год). Паралельно відновлювався функціональний стан підшлункової залози: вміст α -амілази у 66,7 % собак був у фізіологічних межах. Комплексна терапія собак сприяє відновленню фільтраційної функції клубочків нирок, про що свідчить зменшення вмісту креатиніну в сироватці крові собак з $213,0 \pm 11,86$ до $114,0 \pm 7,24$ мкмоль/л.

Список літератури

1. Кондрахин И.П. Диагностика и терапия внутренних болезней животных: справочник / И.П.Кондрахин, В.И.Левченко. – М.: Аквариум. Принт, 2005. – С. 515–535.
2. Drazner F.H. Diseases of the pancreas / F.H.Drazner // Canine and Feline Gastroenterology / B.D. Jones (ed.), W.B. Saunders. – Philadelphia. – 1986. – P. 295–344.
3. Найгер Рето. Заболевания поджелудочной железы у собак и кошек / Рето Найгер. М.: Пальма пресс, 2003. – 40 с.
4. Simpson K.W. Effects of exocrine pancreatic insufficiency and replacement therapy on

the bacterial flora of the duodenum in dogs / K.W.Simpson, R.M.Batt Jones, D.B.Morton // Gastroenterology.–2009.– Vol. 76. – P.1035–1055.

5. Пульняшенко П.Р. Острый панкреатит. Диагностика и лечение / П.Р.Пульняшенко // Матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф.– К., 2016. – С. 124–125.

УДК 619:636.8: 616-053.9:615.272.6

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ L-ГЛУТАМІНОВОЇ КИСЛОТИ У КЛІНІЧНО ЗДОРОВИХ КОТІВ ГЕРІАТРИЧНОГО ВІКУ

Франчук-Крива Л.О., к.вет.н.

Кривий М.Ф., асистент

Гребенюкова К.О., здобувач вищої освіти

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Анотація. Встановлено, що пероральне введення L-глутамінової кислоти призводило до підвищення вмісту глобулінів і загального білку на 15,1 і 7,1 %, а також зростання концентрації сечовини і тригліцеридів на 12,4 і 40,6 % у межах фізіологічної норми. Отримані дані опосередковано вказують на нормалізацію білкового і ліпідного обміну та активізацію гуморального імунітету в організмі геріатричних тварин.

Ключові слова: коти, геріатричний вік, старіння, L-глутамінова кислота

Summary. It was found that oral administration of L-glutamic acid led to an increase in the content of globulins and total protein by 15.1 and 7.1 %, as well as an increase in the concentration of urea and triglycerides by 12.4 and 40.6 % within the physiological norm. The data obtained indirectly indicate the normalization of protein and lipid metabolism and activation of humoral immunity in geriatric pets.

Key words: cats, geriatric age, aging, L-glutamic acid.

Постановка проблеми. Амінокислоти та їх похідні давно та ефективно застосовуються в терапевтичній практиці у вигляді самостійних лікарських засобів – цистеїн, лізин, гліцин, аргінін, глутамін або в складі комплексних лікарських препаратів (амінол, аміновітол, гепаксин, глутаргін тощо). Також амінокислоти відносять до компонентів фармакологічного харчування (нутрицевтикам), які дозволяють коригувати функціональні розлади органів і організму в цілому [1, с. 14; 2, с. 2].

Аналізуючи наукові роботи бази даних NCBI Pubmed за період з 1996 по 2020 рр. помітно значний інтерес науковців до глутамінової кислоти (глутамін, Gln, L-глутамінова кислота).

Глутамін вважається умовно замінною амінокислотою. Однак доведено, що клітини, які мають швидкий поділ, в тому числі слизової оболонки кишечника, підшлункової залози, альвеол і імунної системи використовують глутамін для енергетичних і пластичних потреб [3, 4].

Виклад основних матеріалів дослідження. Метою роботи було дослідити вплив L-глутамінової кислоти на клініко-фізіологічний і біохімічний статус клінічно здорових котів геріатричного віку. Дослідження проводились на базі амбулаторії ветеринарної медицини “Animals” (м. Одеса) впродовж 2020 року. Для визначення терапевтичного ефекту L-глутамінової кислоти було сформовано дві групи – одна дослідна з котів віком 9-14 років і одна контрольна групи (n=17). Середній вік котів дослідної групи становив 11,2±0,6 років. Кров для біохімічного дослідження у дослідних котів відбирали двічі – на початку дослідження (до застосування препарату) і через 10 діб. За контрольні показники були прийняті результати біохімічного дослідження крові від здорових котів віком від 2 до 6 років (4,2±0,4 років). Біохімічний аналіз сироватки крові котів було проведено на біохімічному напівавтоматичному аналізаторі BTS-350 BioSystems (Іспанія).